

JAARSTUKKEN 2022

REGIO STEDENDRIEHOEK

Versie 30 maart 2023

INHOUDSOPGAVE

1.	VOORWOORD DOOR DE VOORZITTER	3
2.	PROGRAMMAVERANTWOORDING	4
2.1	PROGRAMMA 1: BESTUUR EN BUREAU REGIO STEDENDRIEHOEK	4
2.1.1	Bestuur	4
2.1.2	Bureau Regio Stedendriehoek	6
2.1.3	Financiële gevolgen programma 1	10
2.1.4	Toelichting Financiële verschillen	10
2.2	PROGRAMMA 2: AGENDA REGIO STEDENDRIEHOEK	11
2.2.1	Algemene terugblik	11
2.2.1.1	Strategische Agenda 2022-2030	11
2.2.1.2	Uitvoeringsagenda	11
2.2.1.3	Regiodeal	11
2.2.1.4	Regionaal Investeringsplatform	11
2.2.2	Wonen	12
2.2.3	Economie	12
2.2.4	Landelijk Gebied	13
2.2.5	Bereikbaarheid	14
2.2.6	Regionale Energie Strategie	15
2.2.7	Gebiedsontwikkeling	16
2.2.8	Financiële gevolgen programma 2	18
2.2.9	Toelichting financiële verschillen	18
2.3	PROGRAMMA 3: SLIMME EN SCHONE MOBILITEIT	19
2.3.1	Financiële gevolgen programma 3	19
2.3.2	Toelichting Financiële verschillen	19
2.4	PROGRAMMA 4: UITVOERINGSOVEREENKOMSTEN	20
2.4.1	Toekomstbestendige binnensteden en dorpskernen	20
2.4.2	Package Deal Fiets	20
2.4.3	Financiële gevolgen programma 4	20
2.4.4	Toelichting Financiële verschillen	20
3.	VERPLICHTE PARAGRAFEN	21
3.1	WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEHEERSING	21
3.1.1	Weerstandscapaciteit	21
3.1.2	Risico	21
3.1.3	Kengetallen	21
3.2	FINANCIERING	22
3.2.1	Kasgeldlimiet	22
3.2.2	Renterisiconorm	22
3.2.3	Kredietrisicobeheer	22
3.2.4	Relatiebeheer	22
3.3	BEDRIJFSVOERING	23
3.4	RECHTMATIGHEID	23
3.5	OPENBAARHEID	24
4.	JARREKENING	25
4.1	GRONDSLAGEN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING	25
4.1.1	Algemeen	25
4.1.2	Balans	25
4.2	BALANS PER 31 DECEMBER 2022	26
4.3	TOELICHTING OP DE BALANS	26
4.3.1	Vlottende activa	27
4.3.2	Vaste passiva	28
4.3.3	Vlottende passiva	28
4.3.4	Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen	30
4.4	OVERZICHT BATEN EN LASTEN 2022	33
4.5	WET NORMERING TOPINKOMENS	34
4.6	TAAKVELDENOVERZICHT	35
4.7	SISA	36
4.8	CONTROLEVERKLARING	37

1. VOORWOORD DOOR DE VOORZITTER

Beste lezer,

Het jaar 2022 was er één van uitersten: zaten we in de wintermaanden nog middenin de corona-maatregelen en was digitaal werken de norm, konden we in het voorjaar weer gewoon met elkaar afspreken en leek er niets gebeurd te zijn. Het gaf ons een extra impuls elkaar op te zoeken. Het goede gesprek te voeren, mensen bij elkaar te brengen, samen verder te komen.

Dat wierp zijn vruchten af. In het afgelopen jaar presenteerden we de Strategische Agenda Cleantech Regio 2022-2030. Deze agenda geeft weer wat de lange termijn ambities van de acht gemeenten, de beide provincies, onderwijsinstellingen, waterschappen, Rijk en ondernemers in de regio zijn. Binnen de thema's wonen, werken en bereikbaarheid geven we aan wat nodig is, hoe we van elkaars kracht gebruik kunnen maken en hoe we daarbij duurzaam, digitaal vooruitstrevend én hoe we met respect met ons landschap omgaan. De Strategische Agenda vormt de basis voor de Uitvoeringsagenda, waar in 2022 een start mee werd gemaakt en die in 2023 opgeleverd wordt.

Samenwerking vond ook in hernieuwde vorm in Regio Stedendriehoek zélf plaats: het regiobureau verhuisde naar Deventer en als gevolg van de gemeenteraadsverkiezingen van maart wisselden een aantal bestuursleden van het Dagelijks Bestuur en de Regioraad. Ik dank de tussentijds afgetreden DB-leden Ine van Burgsteden [Brummen], Erik Visser [Epe], Henk van Zeijts [Lochem], Renske Helmer [Voorst], Annemieke Vermeulen [Zutphen] en de Regioraadsleden Detlev Cziesso [Apeldoorn], Cathy Sjerps [Brummen], Thomas Walder [Deventer], Lia de Waard [Epe], Wolbert Meijer [Heerde] en Wim Vrijhoef [Voorst] voor hun inzet voor de regio op de verschillende portefeuilles in de afgelopen jaren.

Binnen de verschillende portefeuilles werden verschillende mooie resultaten geboekt het afgelopen jaar. Vanuit wonen werd de Gelderse woondeal voorbereid, waarin Gelderse gemeenten, woningcorporaties, provincie en Rijk elkaar vonden om afspraken te maken rondom het bouwen van betaalbare woningen. We zochten uit wat regionaal de ontwikkelingen zijn rondom arbeidsmigratie en lieten een bedrijvenprognose uitvoeren om de vraag naar en aanbod van bedrijfskavels inzichtelijk te maken. We werkten aan een sterkere positie voor regionale producenten door het versterken van korte ketens en stimuleerden natuur-inclusieve landbouw.

Er kwam een verkenning naar de effecten van de woningbouwopgave op de bereikbaarheid van onze regio en we maakten een begin met het ruimtelijk regioverhaal. Voor dat laatste startten we eind 2022 met het in kaart brengen van alle regionale opgaven die moeten landen in de ruimte, zoals woningbouw, energietransitie, bereikbaarheid. Het behouden van onze mooie omgeving blijft voor ons uitgangspunt, dus het is een grote taak om alle wensen en plichten een plek te geven in onze regio. Daar gaan we in 2023 hard aan werken.

Het versterken van de band tussen gemeenteraden en regio had het afgelopen jaar ook extra de aandacht van het regiobureau. Om de informatievoorziening richting raadsleden behapbaar te houden, kortten we de kwartaalupdates in en zetten we meer in op persoonlijke ontmoetingen: zoals tijdens de eerste raadsconferentie in november. Die was zeer geslaagd en deze lijn zetten we door in 2023.

Samengevat stond het afgelopen jaar in het teken van steeds intensievere samenwerking, onderling en met ondernemers en onderwijs. Een mooie basis voor de verdere ontwikkeling van onze regio in 2023.

Ron König

Voorzitter Regio Stedendriehoek.

2. PROGRAMMAVERANTWOORDING

2.1 PROGRAMMA 1: BESTUUR EN BUREAU REGIO STEDENDRIEHOEK

2.1.1 Bestuur

De acht deelnemende gemeenten van de Regio Stedendriehoek, Apeldoorn, Brummen, Deventer, Epe, Heerde, Lochem, Voorst en Zutphen, vormen samen een daily urban system; het is een functionele regio rondom de steden Apeldoorn, Deventer en Zutphen waarin dagelijks de belangrijkste woon- en werkverplaatsingen plaatsvinden. De gemeenten voelen zich verantwoordelijk voor het onderhouden en versterken van het regionale systeem en werken samen aan een gezonde en duurzame leef- en werkomgeving.

Rolverdeling regio en gemeenten

De Regio Stedendriehoek kenmerkt zich door een lichte samenwerkingsvorm. Het betreft een collegeregeling in de vorm van een openbaar lichaam. Er zijn geen besluitvormende bevoegdheden overgedragen aan de regio. De besluitvorming is in handen van de colleges van Burgemeester en Wethouders en de gemeenteraden van de acht deelnemende gemeenten. De intergemeentelijke samenwerking wordt gefaciliteerd door een klein stafbureau. Dit regiobureau adviseert op en ondersteunt de uitvoering van collegetaken waarvan is afgesproken regionaal op samen te werken.

Samenstelling Dagelijks Bestuur en Regioraad

De Regioraad (RR) is het Algemeen Bestuur van de regio en wordt gevormd door twee bestuurders (burgemeesters/wethouders) per deelnemende gemeente. De Regioraad kiest uit zijn midden de leden van het Dagelijks Bestuur (DB). Het DB wordt gevormd door één bestuurder per gemeente.

Leden Regioraad

Eind 2022 bestond de Regioraad uit de volgende leden:

Gemeente Apeldoorn	Jeroen Joon, Peter Messerschmidt
Gemeente Brummen	Alex van Hedel, Steven van der Graaf
Gemeente Deventer	Ron König (voorzitter), Marcel Elferink
Gemeente Epe	Tom Horn, Annemiek van Loon
Gemeente Heerde	Jan Willem Wiggers, Stephan Nienhuis
Gemeente Lochem	Sebastiaan van 't Erve, Eric Jan de Haan
Gemeente Voorst	Paula Jorritsma, Peter Wormskamp
Gemeente Zutphen	Eva Boswinkel, Sjoerd Wannet

Leden Dagelijks Bestuur

Eind 2022 bestond het Dagelijks Bestuur uit de volgende leden:

Gemeente Apeldoorn	Jeroen Joon
Gemeente Brummen	Alex van Hedel
Gemeente Deventer	Ron König (voorzitter)
Gemeente Epe	Tom Horn
Gemeente Heerde	Jan Willem Wiggers
Gemeente Lochem	Sebastiaan van 't Erve
Gemeente Voorst	Paula Jorritsma
Gemeente Zutphen	Eva Boswinkel

Bij deze bedanken we de tussentijds afgetreden DB-leden Ine van Burgsteden (Brummen), Erik Visser (Epe), Henk van Zeijts (Lochem), Renske Helmer (Voorst), Annemieke Vermeulen (Zutphen) en de Regioraadsleden Detlev Cziesso (Apeldoorn), Cathy Sjerps (Brummen), Thomas Walder (Deventer), Lia de Waard (Epe), Wolbert Meijer (Heerde) en Wim Vrijhoef (Voorst) voor hun inzet voor de regio op de verschillende portefeuilles in de afgelopen jaren.

Portefeuilleverdeling

De leden van het Dagelijks Bestuur verdelen onderling het bestuurlijk voorzitterschap op de regionale portefeuilles. In 2022 is een wisseling in het Dagelijks Bestuur opgetreden als gevolg van de gemeenteraadsverkiezingen en daarmee ook een wisseling in de portefeuilles. Hieronder een overzicht van de verdeling in de 1^e helft van 2022.

Gemeente	Lid DB	Portefeuilles	Bestuurlijk aandachtspunt
Apeldoorn	Jeroen Joon, voorzitter	Externe betrekkingen Communicatie Bedrijfsvoering	Stikstof Regionaal Perspectief 2030
Brummen	Ine van Burgsteden	plv. Bereikbaarheid	
Deventer	Ron König	Mobiliteit	Investeringsplatform
Epe	Erik Visser	Economie*	
Heerde	Jan Willem Wiggers	Gebiedsontwikkeling	
Lochem	Henk van Zeijts	plv. Gebiedsontwikkeling	
Voorst	Renske Helmer	Regionale Energiestrategie	
Zutphen	Annemieke Vermeulen, vice voorzitter	Wonen	Uitvoeringsagenda Betrokkenheid raden

*De sub-portefeuille landbouw werd bestuurlijk gecoördineerd door Eric Jan de Haan (gemeente Lochem)

De verdeling in de 2^e helft van 2022:

Gemeente	Lid DB	Portefeuilles	Bestuurlijk aandachtspunt
Apeldoorn	Jeroen Joon	Economie	Opgavetafel Veluwe
Brummen	Alex van Hedel	Financiën en organisatie	
Deventer	Ron König, voorzitter	Externe Betrekkingen Communicatie Bereikbaarheid	Investeringsplatform Regio Deal
Epe	Tom Horn	Gebiedsontwikkeling	
Heerde	Jan Willem Wiggers	Regionale Energiestrategie	
Lochem	Sebastiaan van 't Erve		Digitalisering
Voorst	Paula Jorritsma	Landelijk Gebied*	Opgavetafel Veluwe Vanaf 14-12-2022
Zutphen	Annemieke Vermeulen, vicevoorzitter Tot 14-12-2022 Eva Boswinkel, vicevoorzitter Vanaf 15-12-2022	Wonen	Uitvoeringsagenda Betrokkenheid raden

*Bij het aantreden van het nieuwe Dagelijks Bestuur medio 2022 is besloten om van de sub-portefeuille landbouw een volwaardige portefeuille Landelijk Gebied te maken.

Portefeuilleberaden

Op de portefeuilles is een Portefeuilleberaad [P-beraad] actief. Uitzondering hierop is de Regionale Energie Strategie waar een Stuurgroep actief is bestaande uit vertegenwoordigers van verschillende maatschappelijke organisaties. De DB-leden fungeren als voorzitter van deze bestuurlijke overleggen. De P-beraden hebben een cruciale rol in de intergemeentelijke samenwerking. Zij komen een aantal keer per jaar bijeen en zorgen voor directe betrokkenheid van de colleges bij de beleidsvoorbereiding in intergemeentelijke verband. Ook hebben zij een agenderende en initiërende rol. Is het P-beraad van mening dat de betrokken gemeenten op een bepaald thema gezamenlijk op moeten trekken, dan agendeert het P-beraad dit bij het DB, inclusief de reikwijdte van de samenwerking. Hieruit voortvloeiend voeren de betrokken bestuurders uit deze overleggen bestuurlijke regie op de uitvoering van de intergemeentelijke afspraken.

2.1.2 Bureau Regio Stedendriehoek

Regio Bureau

Portefeuillehouder: Jeroen Joon tot 6 juli, daarna Ron König

Digitaal samenwerken

Begin 2022 was het coronavirus nog actief in Nederland en was er sprake van een lockdown. De medewerkers van het regiobureau werkten voornamelijk thuis en digitaal. Na het opheffen van de maatregelen is het tijds- en plaatsonafhankelijk werken voortgezet en een normaal onderdeel van het werk geworden. Het draagt bij aan efficiënt werken en het zorgt voor minder vervoersbewegingen wat een positieve bijdrage levert aan de regionale duurzaamheidsdoelstellingen. Ontmoeting blijft echter essentieel in een netwerkorganisatie. Dit gebeurt op de vaste kantoordagen en tijdens fysieke thematische bijeenkomsten. Het is een blijvend aandachtspunt om de balans tussen fysiek en digitaal te behouden.

Huisvesting

Vanaf maart 2022 is De Gasfabriek in Deventer de thuisbasis van het regiobureau. Daarnaast zijn er werkplekken in Apeldoorn [Zwitsal] en Zutphen [Pakhuis]. De verdere dienstverlening door gemeenten zoals vastgelegd in de Dienstverleningsovereenkomst is ongewijzigd gebleven. Op werklocatie De Gasfabriek, vanuit huis en door fysieke samenwerkingsbijeenkomsten in de regio te organiseren blijven we inzetten op voldoende aandacht voor verbinding en ontmoeting.

Capaciteit

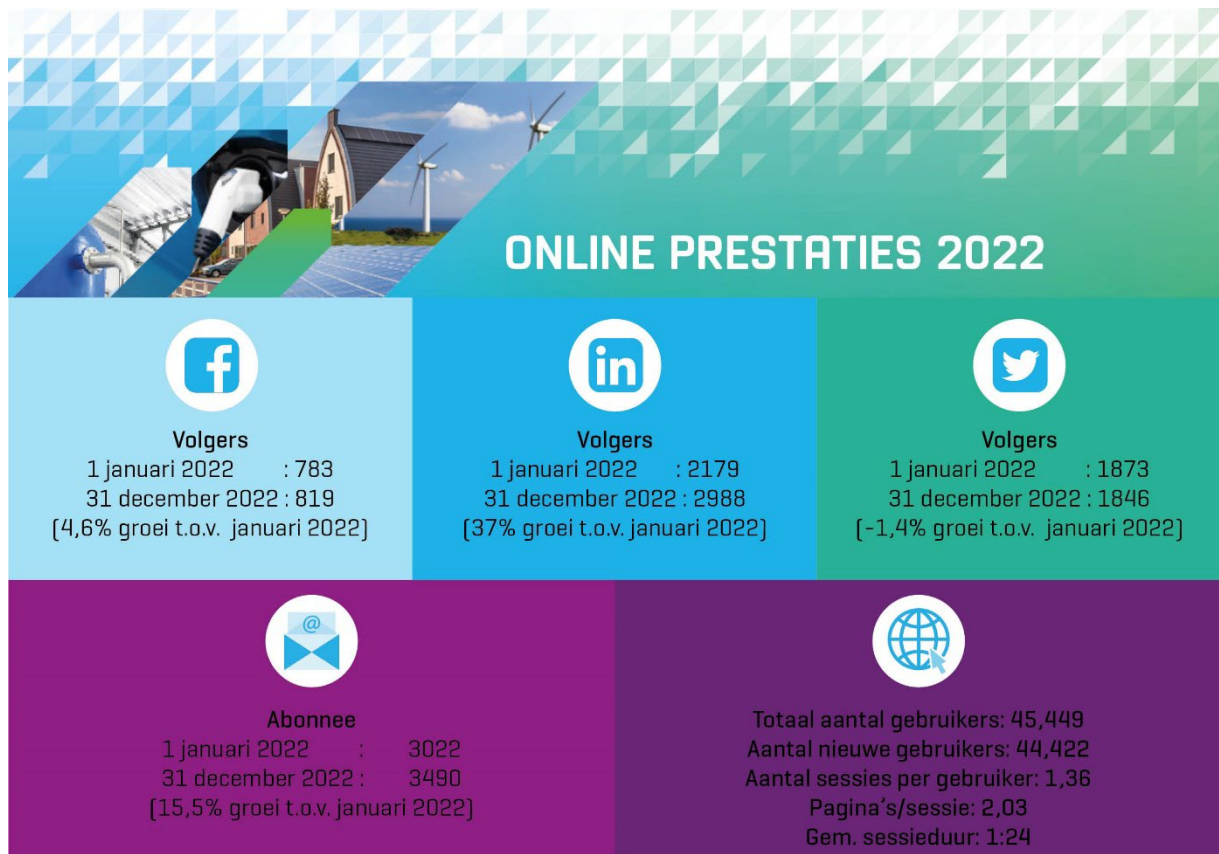
In de eerste helft van 2022 heeft het team te kampen gehad met uitval door ziekte en vertrek van medewerkers en daardoor met zware onderbemensing. Het was een pittige periode voor het team. Desondanks is het werk voortgezet, wat een compliment waard is. Wel is duidelijk geworden dat de toegenomen ambities van de regio zelf en de opgaven die vanuit Rijk en provincies bij de regio neer worden gelegd niet meer in verhouding staan tot de lichte samenwerkingsvorm en het daarbij behorende kleine stafbureau. In de 2e helft van 2022 is dan ook ingezet op een voorstel voor een (incidentele) verhoging van de middelen voor 2023, waar alle raden mee in hebben gestemd. Gelijktijdig is ingezet op het werven van nieuwe medewerkers voor cruciale functies als onder andere externe betrekkingen, bestuursadvies en programma-ondersteuning. Eind 2022 is het team bijna op volle sterkte om de uitdagingen van 2023 op te pakken. En wordt gewerkt aan een voorstel voor de raden om de incidentele middelen vanaf 1 januari 2024 structureel te maken.

Communicatie

Portefeuillehouder: Jeroen Joon tot 6 juli, daarna Ron König

In 2022 werkte het communicatieteam, dat zich inzet voor zowel de gezamenlijke regeling Stedendriehoek als de stichting strategische board Stedendriehoek, vanwege natuurlijk verloop in wisselende samenstelling. In mei werd de vacature voor strategisch communicatieadviseur vervuld, in oktober raakte de functie van allround communicatieadviseur vacant.

Het team ondersteunt de gehele organisatie met o.a. corporate communicatie-uitingen, projectcommunicatie en ondersteuning bij evenementen. Daarnaast creëert het team unieke, regionale content dat verstuurd wordt via eigen sociale kanalen en verschillende nieuwsbrieven en websites. Voor de programma's Regionale Energiestrategie en het programma Bereikbaarheid (in het bijzonder de werkgeversaanpak) is externe communicatieondersteuning ingekocht.

Betrokkenheid en informatievoorziening aan gemeenteraden

Met het aantrekken van een nieuwe strategisch communicatieadviseur met de specifieke opdracht de raadscommunicatie te verbeteren kreeg de informatievoorziening richting gemeenteraden een nieuwe impuls. De kwartaalupdates zijn omgevormd tot goed leesbare en moderne nieuwsbrieven. Daarnaast organiseerden we het afgelopen jaar voor het eerst een regionale raadsconferentie. Het doel was de raadsleden te enthousiasmeren voor de regio en tegelijkertijd een laagdrempelige ontmoeting tussen bestuurders en raadsleden, én raadsleden onderling te faciliteren. Het moest een nuttige, maar vooral ook leuke avond worden. Bij de organisatie werden raadsleden op verschillende wijzen betrokken: via een oproep in de kwartaalupdates en rechtstreeks via griffiers. Zo stelden we een divers programma samen. Er was een fijne locatie en goed diner geregeld en Harm Edens kwam als gastheer een inleidend verhaal houden over de grote uitdagingen van onze tijd: klimaatverandering, ruimteschaarste etc. Hij voelde bestuurders aan de tand en stelde hen namens raadsleden inhoudelijke vragen. In groepjes gingen de raadsleden vervolgens onder leiding van een DB-lid de discussie aan over enkele stellingen, gevolgd door een netwerkborrel. De afdrank was daverend positief, met als enige kanttekening dat we bij een vervolg meer inhoudelijk de diepte in mogen gaan. Deze feedback nemen we mee naar de volgende raadsconferentie.

Na de gemeenteraadsverkiezingen heeft de secretaris van de Regio Stedendriehoek na het zomerreces de bezoeken aan de nieuwe gemeenteraden weer opgepakt om, samen met het verantwoordelijke DB-lid, te vertellen over actuele ontwikkelingen uit de regionale samenwerking. Deventer, Lochem, Zutphen en Voorst zijn in 2022 bezocht, de overige raden staan voor begin 2023 op de agenda.

Collegebijeenkomsten en Tour de Regio

De 8 nieuwe colleges kwamen op 14 juni 2022 bij elkaar om kennis met elkaar en met de Regio Stedendriehoek te maken. Ook werd de Atlas van de Cleantech Regio gelanceerd: een uniek naslagwerk met prachtige kaarten van onze regio. Daarnaast ontmoeten (leden van) de colleges elkaar tijdens verschillende andere bijeenkomsten, waaronder de European Week of Regions and Cities in Brussel en het EK damesvolleybal in Omnisport in Apeldoorn. Er wordt actief ingezet op de ontmoeting van de colleges met elkaar, en niet alleen het Dagelijks Bestuur of de Regioraad, om het regionale samenwerken daarmee te versterken.

In 2021 zijn de toenmalige voorzitter van het Dagelijks bestuur, Jeroen Joon, en de secretaris begonnen met de Tour de Regio, een werkbezoek aan elke gemeente. Begin 2022 is de Tour afgerond met een bezoek aan de gemeente Brummen.

Lobby

Een goede, krachtige lobby vraagt om twee zaken: goede plannen en goede contacten. Dat is dan ook waar we in 2022 op hebben ingezet vanuit lobby. Een goede en lobbybare uitvoeringsagenda die aansluit bij de wensen, woorden en ambities van bijvoorbeeld de provincies en de rijksoverheid én het versterken van contacten binnen en buiten de regio. We hebben meer dan ooit (en met de uitvoeringsagenda binnenkort ook breed gedeeld en bekend) onze doelstellingen gekwantificeerd. Bijvoorbeeld op het gebied van wonen laten we zien dat onze ambities groot maar haalbaar zijn, op het gebied van bereikbaarheid hebben we goede afspraken over wat onze prioriteiten zijn. Dat alles helpt om nu [2023] de lobby stevig neer te zetten.

Maar we hebben natuurlijk niet alleen geïnvesteerd in interne processen. Veel van onze collega's en bestuurders hebben geïnvesteerd in contacten met andere overheden of met elkaar. Na jaren vooral online samenkomen konden we in 2022 weer naar Brussel voor de European Week of Regions and Cities, konden we Gedeputeerde Staten van Gelderland en Overijssel weer ontvangen in de regio én konden ook verschillende keren de colleges van B&W én de raadsleden elkaar ontmoeten. Daarnaast participeerden we in ambtelijke en bestuurlijke samenwerkingstrajecten en bijeenkomsten op Oost Nederlandse schaal zoals Nederland Slim Benutten of het Wilddiner van Overijssel. Tot slot hebben we in 2022 de lobby-functie van de regio substantieel versterkt door het inhuren van een eigen lobbyist. Met die versterking kunnen we de gelege basis uit 2022 benutten om de regio nog beter op de kaart te zetten in 2023.

Financiën

Portefeuillehouder: Jeroen Joon tot 6 juli, daarna Alex van Hedel

Financieel beheer

De controltaak en de financiële administratie worden verzorgd door de gemeente Apeldoorn. Vanuit het bureau is de manager bedrijfsvoering belast met de coördinatie en afstemming van de informatiestromen van zowel intern als extern.

2.1.3 Financiële gevolgen programma 1

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Totaal PR Stedendriehoek	70.838	72.167	68.047
Totaal Bureau Stedendriehoek	818.141	871.945	911.328
Totaal Financiering en Resultaat	-	-	-
Totaal lasten	888.979	944.112	979.375

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Bijdrage gemeenten (PR)	98.805	72.167	72.167
Bijdrage gemeenten (Bureau)	853.555	871.945	894.613
Bijdrage Regionale Energie Strategie	21.780	-	-
Overige opbrengsten	-	-	44.820
Reserve overlopende projecten 2020 betreffende Huisvesting en ondersteuning PZ	34.140	-	-
Totaal baten	1.008.290	944.112	1.011.600
Saldo baten en lasten	119.311	-	32.225

2.1.4 Toelichting financiële verschillen

PR Stedendriehoek

De PR Stedendriehoek kosten zijn overeenkomstig de begroting.

Bureau Stedendriehoek

De personeelskosten vallen hoger uit dan begroot doordat vacatures niet direct ingevuld konden worden en via bureaus ingehuurd moesten worden. Hiertegenover staat een aantal opbrengsten die door extra bijdragen en projecten zijn gerealiseerd. Tevens vallen de kosten van de werkplek lager uit in verband met de verhuizing zijn er lagere huurkosten en automatiseringskosten gerealiseerd. De financiële dienstverlening vanuit Apeldoorn valt iets lager uit dan was begroot.

Indicatoren 2022

In de onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in de realisatie van indicatoren zoals deze in de begroting 2022 zijn opgenomen.

Indicatoren	Omschrijving	Primitieve begroting 2022	Definitieve begroting 2022	Realisatie 2022	Begroting 2023
Formatie	fte per 1.000 inwoners	0,00689	0,00602	0,00894	0,01477
Bezetting	fte per 1.000 inwoners	0,00689	0,00602	0,00894	0,01477
Apparaatskosten	kosten per inwoner	2,05	2,07	2,15	2,12
Budget agenda	kosten per inwoner	0,77	1,12	1,04	0,76
Kosten bestuur	kosten per inwoner	0,07	0,07	0,07	0,07
Inhuur	kosten als % van totale loonsom + inhuur	8,19%	8,19%	20,92%	8,58%
Overhead	% van totale kosten	67,27%	60,48%	65,84%	72,01%

2.2 PROGRAMMA 2: AGENDA REGIO STEDENDRIEHOEK

2.2.1 Algemene terugblik

2.2.1.1 Strategische Agenda 2022-2030

Portefeuillehouders: Annemiek Vermeulen tot en met 14-12-2022, Eva Boswinkel vanaf 15-12-2022

In maart 2022 leverden de acht samenwerkende gemeentes samen met de beide provincies, onderwijsinstellingen, waterschappen, Rijk en ondernemers de Strategische agenda Cleantech Regio 2022-2030 op. In dit startdocument staan in hoofdlijnen de ambities van de regio, gericht op wonen, werken en bereikbaarheid. Gezamenlijk is gekeken wat er nodig is voor deze regio en waar partners elkaar kunnen versterken. Binnen deze thema's staan duurzaamheid, digitaal vooruitstrevend zijn en de kwaliteit van ons mooie landschap voorop. De Strategische agenda werd in de loop van het jaar concreet gemaakt in de Uitvoeringsagenda.

Resultaat 2022: Strategische Agenda 2022-2023

2.2.1.2 Uitvoeringsagenda 2023-2030

Portefeuillehouders: Annemiek Vermeulen tot en met 14-12-2022, Eva Boswinkel vanaf 15-12-2022

Om de strategische agenda invulling te geven, is ten doel gesteld in 2022 een Regionale Uitvoeringsagenda te ontwikkelen waarbij de uitvoering van de visie zoals verwoord in de strategische agenda centraal staat. Vanaf de zomer 2022 is gestart met deze doorvertaling. Hier zijn vele partijen bij betrokken geweest, waardoor in verschillende sessies input is opgehaald voor de Uitvoeringsagenda. Voor de jaarwisseling (2022-2023) is deze inhoudelijk zo goed als voltooid, begin 2023 wordt er nog een kleine slag op gemaakt. De agenda wordt begin 2023 definitief gemaakt.

De Uitvoeringsagenda wordt in 2023 gebruikt voor het invullen van de nieuwe werkprogramma's van de Regio Stedendriehoek en ligt aan de basis van de opbouw van de nieuwe werkorganisatie die op 1 januari 2024 het licht ziet.

Resultaat 2022: 75%-versie van de Uitvoeringsagenda Regio Stedendriehoek

2.2.1.3 Regio Deal

Portefeuillehouder: Jeroen Joon 1^e helft van 2022, Ron König 2^e helft 2022

Eind 2022 is de voortgangsrapportage Regio Deal opgeleverd. De Regio Deal ontstaat uit een totaal van 26 projecten met een investeringsimpuls van ca €100 miljoen in onze regio. De totale cofinanciëring van de verschillende gemeenten is € 5.305.000. Gemeente Apeldoorn is kassier van de deal- projecten. De deal is een samenwerking tussen de Cleantech Regio (overheid, ondernemers en onderwijs), de provincies Gelderland en Overijssel en het Rijk. De Regio Deal is erop gericht om de veerkracht van de regionale economie structureel te verbeteren en daarmee de duurzame welvaart te vergroten. Een deel van de regionale capaciteit wordt ter ondersteuning van de Regio Deal ingezet. In de stuurgroep en de ambtelijke werkgroep zijn vertegenwoordigers van vanuit de Regio Stedendriehoek vertegenwoordigd. De huidige, lopende regiodeal heet de Cleantech Regio Deal en bestaat uit twee actielijnen: Cleantech Werkt en Groene Groei.

Resultaat 2022: Voortgangsrapportage Regio Deal [zie hiervoor [deze link](#)]

2.2.1.4 Regionaal Investeringsplatform

Portefeuillehouder: Ron König (bestuurlijk aandachtsgebied)

De Regio Stedendriehoek kent een groot aantal projecten die de Uitvoeringsagenda kunnen vormgeven, waarvoor een aanzienlijke financiële investering nodig zal zijn. Het DB heeft aan een kwartiermaker de opdracht gegeven om te onderzoeken wat de mogelijkheden en haalbaarheid van een regionaal investeringsplatform (IPRS) zijn, om meer mogelijkheden te creëren om regionale initiatieven te ondersteunen. Tijdens de kwartiermakersfase is aan de hand van verschillende regionale voorbeeldprojecten onderzocht wat de obstakels van regionale projecten zijn om tot financiering te komen, is het financieringslandschap in beeld gebracht en is onderzocht in welke vorm een eventueel investeringsplatform projecten zou kunnen ondersteunen. Uit het werk van de kwartiermakers en de begeleidingsgroep kan worden geconstateerd dat er een daadwerkelijke behoefte is aan projectmatige financiering, onder rendement en risicoafspraken die geschikt gemaakt zijn op maat van project, projecteigenaar en financier[s]. Eind 2022 is een voorstel opgesteld hoe samen te starten met regionaal investeren en is een ronde gestart langs alle colleges van de 8 gemeenten om in gesprek te gaan over de mogelijkheden. Een aantal gemeenten is in 2022 bezocht, begin 2023 wordt de tour afgerond.

Resultaat 2022: Kwartiermakersfase afgerond

Portefeuille Wonen

Portefeuillehouder: Annemieke Vermeulen tot 1-11-22, daarna Eva Boswinkel

Wat wilden we bereiken?

Binnen de kaders van de regionale woonagenda en het addendum op de regionale woonagenda wilden we het volgende bereiken in 2022:

- Een betere positionering in de landelijke verstedelijkingsopgave vanuit de lijn vitale steden, dorpen en buitengebied
- De gemeenten staan op de kaart als aantrekkelijke woon- en vestigingsplek, waar het betaalbaar wonen is
- De regio maakt de verduurzaming van de bestaande voorraad concreet en houdt rekening met de betaalbaarheid van alternatieve warmtevoorziening
- We committeren ons aan de opgave van 20.000 woningen extra in 2030, 40.000 extra in 2040. 30.000 woningen verduurzamen in 2030
- Inzet op onderzoek naar arbeidsmigratie

Wat hebben we bereikt?

Eind december 2022 is de regionale woondeal opgeleverd die op 8 maart 2023 mede is ondertekend door minister Hugo de Jonge. In deze woondeal hebben gemeenten, corporaties, provincie en rijk gezamenlijk afspraken gemaakt over de woningbouwtaakstelling en de omvang van betaalbare woningen voor de periode. De gemeenten onderling hebben afgesproken toe te willen werken naar 30% sociale woningbouw in deze regio. De gezamenlijke nieuwbouwoopgave is 24.000 van de regio Stedendriehoek, waarvan 17.000 woningen voor de Gelderse gemeenten en 7.000 voor de gemeente Deventer. Dit is tevens opgenomen in onze uitvoeringsagenda.

Via het spoor van de regionale woondeal hebben we de regio beter op de kaart gezet; daarnaast hebben de grotere gemeenten gewerkt aan de lobby van de woningbouwopgave én de gezamenlijke boodschap vanuit de gemeenten. Dat is duidelijk gelukt. De provincie en het rijk zien dat de Regio Stedendriehoek een fors deel van de woningbouwopgave realiseert in de periode 2022 – 2030. Met name Apeldoorn en Deventer staan hierbij op de kaart die zowel qua omvang maar ook betaalbare woningen een fors deel bijdragen aan de gestelde doelen op provinciaal en rijksniveau.

Voor de verduurzaming van de bestaande voorraad, zijn verschillende gemeenten proeftuinprojecten gestart. Dit is een begin van de grotere opgave die uit het klimaatakkoord volgt om de volledige woningvoorraad aardgasloos te maken. We hebben onze doelstelling daarbij aangepast naar 20.000 woningen aardgasloos in 2030. Vooral de ervaringen die we momenteel op doen willen we inzetten in meerdere wijken in de Regio Stedendriehoek.

In 2022 is het onderzoek Arbeidsmigratie opgeleverd. In het rapport staan de trends en ontwikkelingen in deze regio en wat de veranderingen zijn die we op dit vlak gaan tegenkomen in arbeidsinzet en volkshuisvestelijke vraag. Met het onderzoek als basis werken we als regio samen in 2023, door waar mogelijk en nodig gezamenlijk afspraken te maken of regelgeving afspreken voor huisvesting, af te spreken hoe we acteren bij misstanden en hoe we de verantwoordelijkheden zien van verschillende partijen die arbeidsmigranten inzetten.

2.2.3 Portefeuille Economie

Portefeuillehouder: Erik Visser tot 6 juli, daarna Jeroen Joon

Wat wilden we bereiken?

Binnen de kaders van de actualisatie van het regionaal programma werklocaties (RPW) en het project 'Toekomstbestendige Bedrijventerreinen' uit Regio Deal actielijn Groene groei wilden we het volgende bereiken in 2022:

- Monitoring van uitgiftetempo bestaande harde planaanbod om gefundeerd het gesprek te kunnen en verder te kunnen kijken dan de afspraken uit het RPW.
- Inzet op het verstevigen van de organisatiegraad van minimaal tien bedrijventerreinen, in het bijzonder rondom transitieopgaven (energievoorziening, circulair ondernemen, branding, veiligheid). Een regionaal kennisprogramma draagt hieraan bij.
- Op minimaal twee terreinen werken we aan het sluiten van gesloten kringlopen op terreinniveau.

- Op minimaal vijf bedrijventerreinen wordt gewerkt aan de ontwikkeling van een roadmap om te komen tot de ontwikkeling van smart grids, zon-pv op bedrijfsdaken en de voorkoming van maatschappelijke lasten door het voorkomen van verzwaring van het elektriciteitsnet door opwek, opslag en uitwisseling van energie.
- Bijdragen aan de realisatie van een logistiek centrum in Eerbeek. Dit centrum draagt bij aan: de afname van CO2 door het op elektrische wijze transporteren van producten voor de papierindustrie binnen het betreffende gebied (de interne logistieke bewegingen), de afname van verkeersshinder in dorpskernen en de vermindering van congestie op het lokale wegennet;

Wat hebben we bereikt?

Bovenstaande doelen hebben met name betrekking op de projecten van de Regio Deal. De voortgang ervan vindt u terug in de voortgangsrapportage Regio Deal [zie hiervoor [deze link](#)].

Daarnaast is in 2022 is een bedrijvenprognose opgeleverd die als basis dient voor de regionale visie op werk en mogelijk nieuwe regionale afspraken. Het onderzoek heeft ons inzicht gegeven in de behoefte naar ruimte voor werk richting 2030 en 2040. Op basis starten we in 2023 het proces om tot nieuwe regionale afspraken te komen.

In 2022 is een verkenning uitgevoerd naar de behoefte van- en draagvlak voor een regionaal logistiek netwerk, dat zich richt op het goederenvervoer in de Regio Stedendriehoek. De uitkomsten van de verkenning zijn positief. Er is behoefte aan samenwerking op de volgende thema's :

- Het versterken van de logistieke arbeidsmarkt en tegelijkertijd innovaties gericht op arbeidsbesparende technologieën stimuleert met oog op blijvende krapte op de arbeidsmarkt.
- Het verduurzamen van goederenvervoer
- Digitaliseren van de logistieke dienstverlening
- Bereikbaarheid van logistieke activiteiten duurzaam versterken
- Clustering van grootschalige logistiek in de A1-corridor (conform afspraken RPW)

De verdere uitrol van het logistiek netwerk wordt in 2023 opgepakt.

2.2.4 Portefeuille Landelijk Gebied

Portefeuillehouder: Erik Jan de Haan tot 6 juli, daarna Paula Jorritsma

Begin 2022 was er een sub-portefeuille landelijk gebied, hiervan is medio 2022 een volwaardige portefeuille Landelijk gebied gemaakt.

Wat wilden we bereiken?

Binnen het kader van visiedocument Regionale visie transitie voedsel, landbouw en landschap wilden we in 2022 de volgende resultaten bereiken:

- Communicatie campagne korte ketens: Verbeteren relatie boer - burger en stimuleren van gedragsverandering consument:
 - Uitgewerkte communicatiestrategie op basis van gemeenschappelijke visie
 - Ontwikkelde communicatiematerialen / toolbox voor betrokken gemeenten en organisaties
- Brede gezondheidsbenadering: Literatuurstudie brede gezondheidsbenadering gezondheid ander soort landbouwproducten: samen met onderwijsinstellingen
- Practice what you preach: Als gemeenten in de Regio Stedendriehoek zijn wij voorbeeldige overheden in voedselgebruik, beperken van voedselverspilling en stimulering van biodiversiteit; Korte keten gebruik door gemeenten. Onderdeel POP3 aanvraag
- Agro Innovatie Coöperatie: ondersteuning uitrol innovatie coöperatie en verbreden netwerk
- Programma natuurinclusieve landbouw

Wat hebben we bereikt?

In 2022 is een succesvolle communicatiecampagne gelanceerd over korte ketens: Super die Boer. Dit als concrete uitwerking van de ambitie in de visie voor de transitie voedsel, landbouw en landschap dat wij ons als gemeenten willen inzetten op het versterken van het toekomstperspectief van onze agrariërs door bij te dragen in een systeemverandering richting een duurzame landbouwsysteem binnen een hoogwaardig landschap. Onderdeel hiervan was het ontwikkelen van een regionale kaart met informatie over regionale producenten, het opzetten van een netwerk van lokale producenten en het verankeren van het korte-keten denken in gemeentelijk beleid.

Als concretisering van onze ambitie om natuurinclusieve landbouw te stimuleren hebben we in 2022 een scholingstraject aan 30 agrariërs georganiseerd, een project rondom het stimuleren van kruidenrijke akkerranden uitgevoerd en hebben we ons als regio aangesloten bij het platform natuurinclusieve landbouw.

Tenslotte hebben we in 2022 een aantal netwerkbijeenkomsten rondom voedsel, landbouw en landschap georganiseerd, verbeterden we onze samenwerking met relevante partijen als IJsselvallei Boert en Eet bewust en pakte de werkgroep een rol in de totstandkoming van de uitvoeringsagenda.

2.2.5 Portefeuille Bereikbaarheid

Portefeuillehouder: Ron König

- Bestuurlijke lobby bereikbaarheid
- Uitvoeringsprogramma slimme en schone mobiliteit

Wat wilden we bereiken?

Binnen de portefeuille bereikbaarheid wilden we het volgende bereiken in 2022:

1. Bereikbaarheid in groter verband
 - **Aanpak congestieproblemen A1 corridor**
 - **Opstarten maatregelen A50 corridor**
 - **1^e verkenning naar mobiliteit en verstedelijking**
2. Slimme Mobiliteit
 - Uitbouwen toepassingen om weggebruikers te laten communiceren met verkeersinstallaties, en toepassingen voor brugopeningen, fiets parkeren, laden/lossen.
 - Digitalisering mobiliteitsdata [afspraken Rijk].
 - Realiseren toepassingen slimme mobiliteit in kleinere gemeenten die helpen bij hun mobiliteitsbeleid.
3. Faciliteren ketenmobiliteit (HUBS, knopen):
 - .
 - Ontwikkeling en realisatie van Mobiliteitsknopen in het verlengde van verkenningen voor Twello, Zutphen, Apeldoorn centrum en stadsrand hub Apeldoorn.
 - Verdere ontwikkeling en vergroting aanbod deelmobiliteit.
 - Introductie mobiliteitsdiensten (MaaS) voor flexibele reizen, passend binnen mogelijkheden regio.
4. Samenwerking werkgevers:
 - Samen met ministerie en provincies bedrijven ondersteunen bij maatregelen die leiden tot minder verkeer in de spits en het verschonen van de mobiliteit..
 - Onderhouden en uitbreiden netwerk van bedrijven om schone maatregelen aan te jagen.
 - Ondersteunen bedrijven met het formuleren van een aangepast mobiliteitsbeleid om de positieve bijeffecten van de lock down vast te houden [bereikbaarheid in spits, minder CO2 uitstoot].
 - Gerichte acties [scan: hoe reizen medewerkers, probeeractie speedpedelec, betrekken werknemers bij nieuw mobiliteitsbeleid] en ondersteunen projecten [bijvoorbeeld gebiedsgericht].

Wat hebben we bereikt?

In het jaar 2022 is er op het gebied van bereikbaarheid veel bereikt. Zo is er de Mobiliteitsagenda 2023-2027 opgesteld, mede voor inbreng in de regionale uitvoeringsagenda. Daarnaast is er een verkenning mobiliteit en verstedelijking uitgevoerd, waarbij gelet op de woningbouwopgave en de ruimtelijke puzzel samen met de provincie Gelderland gekeken is naar de effecten op mobiliteit en de effecten van verschuiven van de modal split [verdeling vervoerwijzen] en varianten.

Er was een vacature voor het kernteam Mobiliteit (inzet vanuit 4 gemeenten) was geen reactie gekomen. Deze is eind 2022 opnieuw uitgezet vanuit de Regio.

Op bereikbaarheid in groter verband (A1, A50, spoor, logistiek) is er een gecoördineerde inbreng in de TBOV uitwerking internationale verbinding Amsterdam Berlijn (OAO notitie ATD) en ook op de TBOV uitwerking Goederencorridor Noord Oost Europa (OAO notitie GNOE). Ook is de problematiek op de A50 corridor eerder opgestart vanuit de campagne: A50 een plek om bij stil te staan. In het position paper A50 zijn vijf maatregelen geformuleerd om op korte termijn te werken aan verbetering van de doorstroming. Inbreng in VSD (BO MIRT) van enkele onderdelen uit het position paper A50. Positieve besluitvorming heeft in BO MIRT november 2022 plaatsgevonden.

Binnen de portefeuille bereikbaarheid wordt samengewerkt met verschillende werkgevers, mooie voorbeelden hiervan zijn: het onderhouden en uitbreiden netwerk van bedrijven om schone maatregelen aan te jagen. Er zijn iets meer dan 50 werkgevers nieuw of hernieuwd aangesloten bij de werkgeversaanpak het afgelopen jaar. Zo zijn er bijvoorbeeld intensieve introducties en opvolgacties geweest bij onder meer bekende en succesvolle bedrijven en instellingen als Politie Oost Nederland, State of Football, Vos Transport, Achmea, Witteveen+Bos, Dimence Groep, Drukwerkdeal, MKB Deventer, Saxion, GLDH2, SILS, Gemeente Lochem en Elis Nederland.

Ook hebben 8 werkgevers uit de regio woon-werkscan afgenomen om inzicht te krijgen in de vervoerbewegingen van hun werknemers en de potentiële effecten van mobiliteitsmaatregelen. Hierbij wordt voorgesorteerd op opschaling van deze sans naar gebieden (De Kien en OBAN Apeldoorn Noord).

Daarnaast is de packagedeal Fiets afgerond. Op drie bedrijventerreinen is zowel de fietsinfrastructuur, fietsvoorzieningen bij bedrijven verbeterd en een campagne en fietsprobeeractie uitgevoerd. Met name de bedrijven SILS, Oosterberg, VDL, Grollemans, Reesink, State of Football, Vos Logistiek, Dusseldorp en Trajectum hebben intensief geparticipeerd. De werkgeversaanpak is aangehaakt bij grotere gebiedsopgaven. Dit is een belangrijke manier om het belang van slim en schoon reizen in te brengen en handen en voeten te geven in deze trajecten. Dit betreft bijvoorbeeld: gebiedsontwikkeling De Kien in Deventer (stationsgebied), ontwikkelingsprogramma bedrijventerrein Ecofactorij 'Samen verder!', de Regio Deal toekomstbestendige bedrijventerreinen: met het programma van het Deventer Economisch Perspectief, waar duurzame mobiliteit integraal onderdeel van is geworden, de infrastructurele ingreep bij de herontwikkeling Laan van Osseveld in Apeldoorn.

Op het gebied van slimme mobiliteit zijn de gemeenten ondersteund bij het nakomen van de digitaliseringsafspraken met het Rijk (data top 15 Mobiliteit), er zijn toepassingen gerealiseerd in kleinere gemeenten die helpen bij hun mobiliteitsbeleid, zoals parkeersensoren in Lochem en aansluiting op de landelijke data keten. Ook is er samen met gemeenten communicatie mogelijk gemaakt tussen fietsers en intelligente verkeerslichten.

Gemeenten hebben in 2023 in de regionale werkgroep de inzet op diverse dossiers afgestemd, zoals op:

- Aanleg regionale fietsroutes: Apeldoorn – Epe – Zwolle, Deventer – Zutphen, verkennen tweede fase F344
- Verkeersveiligheid: inventarisatie gemeenten voor programma provincie Gelderland
- Laadinfra: Nationale Aanpak Laadinfrastructuur (NAL)
- Implementatie stappenplan zero emissie binnensteden

2.2.6 Regionale Energie Strategie (RES)

Portefeuillehouder: Jan Willem Wiggers

Wat wilden we bereiken?

Wij wilden in 2022 de volgende resultaten bereiken:

- De vaststelling van een plan van aanpak voor de uitvoering van de ontwikkelagenda RES 2.0 (tot maart 2022):
 - Het formuleren en het bestuurlijk vaststellen van de vervolgoopdrachten incl. de daarbij behorende governance, begroting en organisatiecapaciteit (hierover wordt tevens afgestemd met de programmamanagers uit betrokken organisaties)
 - Thema's
 1. zon op dak, netwerk en opslag
 2. Grootschalig zon op land
 3. Grootschalig wind op land
 4. Data & Monitoring
 5. Warmte
 6. Kansenskaart bodem
 7. Kennis en inspiratie
 8. Borging omgevingsbeleid.

- Betrekken raden bij opstellen PvA RES 2.0
- De uitvoering van de daarin vastgelegde regionale taken.

Wat hebben we bereikt?

Oorspronkelijk was het idee dat de RES tweejaarlijks wordt herijkt en opnieuw ingediend bij het Nationaal Programma RES. Het jaar 2022 zou om die reden in het teken staan van de ontwikkeling van een Plan van Aanpak voor de uitvoering van de ontwikkelagenda RES 2.0. Het Nationaal Programma RES adviseert ons om voortaan een onderscheid te maken tussen een RES Voortgangsdocument en een RES Herijking. Dit noemen we het tweesporenbeleid. In het RES Voortgangsdocument werken we onze voortgang uit van het realiseren van onze ambities uit de RES 1.0. Het Rijk gebruikt dit om landelijk te kunnen monitoren of de 30 regio's sámen ook op koers liggen voor RES 2030. Alle regio's beschrijven elke twee jaar de voortgang. Het document waarin deze voortgang wordt vastgelegd noemen we het RES Voortgangsdocument 2023, 2025, etc.

Tijdens het uitvoeren van de RES kunnen nieuwe inzichten ontstaan door: nieuwe lokale, regionale en landelijke ambities, innovaties in technieken of bronnen, of knelpunten bij de uitvoering. Deze kunnen leiden tot het aanpassen van de bestaande kaders in de RES 1.0 of het vaststellen van nieuwe kaders voor toekomstige ontwikkelingen. Dit leggen we vast in een RES Herijking. Dat is maatwerk en kent dus geen vaste planning. Dit document noemen we RES Herijking 2.0 (en 3.0 en zo verder). Elke regio bepaalt zelf of, hoe en wanneer deze herijking wordt vastgesteld.

Deze nieuwe koers betekent dat de nadruk van onze activiteiten in 2022 veel meer zijn toegespitst op het ondersteunen van de lokale verankering van de doelstellingen uit de RES 1.0 en de monitoring daarvan ten behoeve van het opstellen van het RES voortgangsdocument dat voor de zomer van 2023 gereed moet zijn. Als RES-regio volgen we de landelijke planning om van ideeën naar daadwerkelijke projecten en steeds meer regionaal opgewekte energie te gaan. Er is veel te beslissen en er zijn ook veel belangen. Daar moeten we samen zorgvuldig mee omgaan en dat betekent dat het stapsgewijs gaat. De regio monitort de voortgang van het bod, neemt deel aan landelijke gesprekken, deelt kennis en werkt mee in onderzoeken die een effect kunnen hebben op onze gezamenlijke strategie. We bouwen aan een data- en monitoringstool waarmee inzichtelijk wordt waar initiatieven hun plek krijgen en op welke wijze dit bijdraagt aan het RES-bod. Aanvullend blijven we in gesprek als RES- partners over kansen, knelpunten, nieuwe inzichten en lopend onderzoek. Waar nodig klankborden we met de regionale adviescommissie waaraan het regionaal georganiseerd maatschappelijk middenveld kan deelnemen.

2.2.7 Gebiedsontwikkeling

Portefeuillehouder: Tom Horn

Wat wilden we bereiken?

Wij wilden in 2022 de volgende resultaten bereiken:

- Organiseren van het afstemmingsberaad (minimaal 2x per jaar) en zorgdragen voor de juiste voorbereiding van het gesprek (de vraagstukken en dilemma's scherp)
- In gesprek met de raden aan de hand van een basisscenario van hoe de ruimtelijke opgaven kunnen landen in de Cleantech Regio dat eind 2021 is opgeleverd, met als doel de raden 1) gevoel te geven bij de complexiteit van de opgaven, 2) van de onderlinge afhankelijkheid en daarmee van 3) de noodzaak van onderlinge samenwerking en 4) de noodzaak om regionaal een koers uit te zetten op basis waarvan onderling afspraken gemaakt kunnen worden.

Wat hebben we bereikt?

De afspraken die begin 2022 zijn gemaakt, zijn ingehaald door de actualiteit. In 2022 heeft het Dagelijks Bestuur opdracht gegeven te komen tot een ruimtelijk regioverhaal. De aanleiding om te starten met het schrijven van ons ruimtelijk regioverhaal is gelegen in de vraag vanuit de provincie Gelderland een regionale gebiedsuitwerking op te stellen voor de opgaven waarvoor we staan de komende tijd (wonen, natuur, energie, landbouw en economie) en deze opgaven in samenhang te brengen met water en bodem als sturend principe en in relatie met het Nationaal Programma landelijk gebied. De vraag van de provincie Gelderland vloeit voort uit de opdracht van het rijk aan provincies 1 juli 2023 de opgaven in beeld te brengen, evenals kansen en dilemma's. De provincie verwerkt dit in haar regio-arrangement en stuurt dat vervolgens naar het Rijk.

Parallel aan de opdracht vanuit het Rijk en de provincie Gelderland loopt het spoor van de Strategische Agenda. Daarin is de wens uitgesproken te komen tot integraliteit en samenhang met als basis de thema's wonen, werken en bereikbaarheid en de verbondenheid daartussen via drie kernkwaliteiten: de kwaliteit van de ruimte en leefomgeving, een duurzaam toekomstperspectief en digitaal innovatief centraal. Het schrijven van het ruimtelijk regioverhaal past ook hierin.

Er is een portefeuilleberaad Gebiedsontwikkeling in het leven geroepen (in plaats van het Fafstemmingsberaad), een programmamanager aangetrokken, een werkgroep samengesteld en een plan van aanpak gemaakt. In het najaar van 2022 is daarmee ambtelijk een start gemaakt met behulp van de in de regio werkzame beleidsmedewerkers gebiedsontwikkeling. De uitvoering van het plan van aanpak loopt door in 2023. In 2023 wordt ook het gesprek met de raden opgestart.

2.2.8 Financiële gevolgen programma 2

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Bijdrage Board	68.994	70.373	70.373
Bereikbaarheid	144.168	115.299	77.414
Wonen	448	10.000	13.310
Economie	18.906	52.750	27.498
Landelijk gebied	16.269	15.000	25.394
Gebiedsafstemming	117.882	-	-
Algemeen	113.613	302.624	245.140
Totaal lasten	480.280	566.046	459.129

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Bijdrage gemeenten	336.737	343.472	343.472
Bijdrage strategische uitvoeringsagenda	-	39.809	53.966
Bijdrage verkenning regionaal bodembeleid	-	-	7.525
Bijdrage kwartiermaker logistiek netwerk	-	30.250	2.723
Bijdrage regionale energie strategie Gebiedsafstemming	24.200	-	-
Bijdrage derden regionale agenda	14.097	-	-
Reserve overlopende projecten 2020	138.450	-	-
Totaal baten	513.484	413.531	407.686

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Bijdrage uit reserves/Resultaat voorgaand boekjaar	-	152.515	152.515
Totaal mutaties in reserves	-	152.515	152.515

Saldo na mutaties in reserves	33.204	-	101.072
--------------------------------------	---------------	----------	----------------

2.2.9 Toelichting financiële verschillen

De afwijking bij Bereikbaarheid wordt veroorzaakt doordat er een aantal posten in subsidies konden worden verwerkt die bij het opstellen van de begroting nog niet bekend waren.

Bij Economie wordt de onderschrijding veroorzaakt door het project Kwartiermaker logistiek netwerk wat gepland stond voor het tweede halfjaar 2022 en grotendeels is doorgeschoven naar 2023.

De overschrijding van Landelijk gebied wordt vooral veroorzaakt door de verkenning regionaal bodembeleid wat extra is uitgevoerd waar vanuit andere deelnemers ook een bijdrage is verkregen.

De afwijking van algemeen wordt veroorzaakt door de kosten voor het maken van de uitvoeringsagenda en de gebiedsafstemming in de begroting te hoog waren ingeschat. Bij de uitvoeringsagenda zijn kosten deels door derden betaald. In de begroting waren de totale advieskosten voor de gewijzigde gemeenschappelijke regeling opgenomen die in 2023 nog een vervolg hebben.

2.3 PROGRAMMA 3: SLIMME EN SCHONE MOBILITEIT

Bij Programma 2 onderdeel Bereikbaarheid worden onderstaande projecten verantwoord.

2.3.1 Financiële gevolgen programma 3

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Werkgeversaanpak 2019-2021*	190.007	304.000	211.020
Slimme en schone mobiliteit 2020 *	26.723	240.000	150.140
Fietsroutes	93.233	-	-
ITS post-Beter Benutten Vervolg	389.410	-	-
Digitalisering CTR	-	30.000	-
Totaal lasten	699.373	574.000	361.160

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Werkgeversaanpak 2019-2021*	190.007	304.000	211.020
Slimme en schone mobiliteit 2020 *	26.723	240.000	150.140
Fietsroutes	93.233	-	-
ITS post-Beter Benutten Vervolg	389.410	-	-
Digitalisering CTR	-	30.000	-
Totaal baten	699.373	574.000	361.160

Saldo lasten en baten	-	-	-
------------------------------	---	---	---

* samen het maatregelenprogramma

2.3.2 Toelichting financiële verschillen

De begroting voor de beide projecten die onder het maatregelenprogramma vielen zijn te hoog ingeschat. De beperkende maatregelen vanuit de Corona pandemie en de manier waarop bedrijven daarmee omgaan hebben zijn weerslag op de activiteiten in 2022. Ook de oorlog in Ukraine stelt bedrijven voor uitdagingen die hun aandacht vergen.

Een deel van de werkzaamheden konden hierdoor in mindere omvang worden uitgevoerd, zoals de werkgeversaanpak en de inzet op bijvoorbeeld logistiek in het Slimme en schone mobiliteit 2020. Door de focus van bedrijven op de primaire bedrijfsvoering, konden wij ze niet in de omvang betrekken zoals wij graag gewild hadden. Het programma omvat verschillende projecten om de vervoersstromen in de binnenstad en naar bedrijven toe te verduurzamen.

2.4 PROGRAMMA 4: UITVOERINGSOVEREENKOMSTEN

Dit programma bevat de volgende uitvoeringsovereenkomsten:

2.4.1 Toekomstbestendige binnensteden en dorpskernen

Voor dit vliegwiel was een uitvoeringsovereenkomst afgesloten tussen de provincie Gelderland en de Regio Stedendriehoek welke in 2021 is afgerond.

2.4.2 Package Deal Fiets

Op drie bedrijventerreinen (De Mars Zutphen, Ecofactorij Apeldoorn en Kloosterlanden Deventer) is zowel de fietsinfrastructuur, fietsvoorzieningen bij bedrijven verbeterd en een campagne en fietsprobeeractie uitgevoerd. Met name de bedrijven SILS, Oosterberg, VDL, Grollemans, Reesink, State of Football, Vos Logistiek, Dusseldorp en Trajectum hebben intensief geparticipeerd.

2.4.3 Financiële gevolgen programma 4

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Toekomstbestendige binnensteden en dorpskernen (TBDK)	16.946	-	-
Package deal fiets	13.723	186.000	171.474
Totaal lasten	30.669	186.000	171.474

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Bijdrage gemeenten uitvoeringsovk TBDK	-	-	13.375
Bijdrage provincie uitvoeringsovk TBDK	16.946	-	-
Bijdrage provincie package deal fiets	13.723	186.000	171.474
Totaal baten	30.669	186.000	184.849

Saldo lasten en baten	-	-	13.375
------------------------------	---	---	---------------

2.4.4 Toelichting financiële verschillen

Het project Toekomstbestendige binnensteden en dorpskernen is het project afgerond in 2021, het resterend saldo laten wij dit jaar vrijvallen.

De begroting voor package deal fiets is iets te hoog ingeschat. Ook hier gold dat de beperkende maatregelen vanuit de Corona pandemie en de manier waarop bedrijven daarmee omgaan hebben zijn weerslag op de activiteiten in 2022 had. Ook de oorlog in Ukraine stelt bedrijven voor uitdagingen die hun aandacht vergen. Het project is dit jaar afgerond en afgewikkeld met de Provincie Gelderland

3. VERPLICHTE PARAGRAFEN

3.1 WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

In deze paragraaf wordt de relatie gelegd tussen weerstandscapaciteit (in hoeverre beschikt de regio over middelen en mogelijkheden om niet-begrote kosten te dekken) en de risico's waarvoor geen financiële voorzieningen zijn gevormd of die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiele betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal of de financiële positie.

Indien onverhoopt zich een situatie voordoet waarbij dusdanige onvoorziene "schades" optreden die niet uit regionale middelen voldaan kunnen worden zal een beroep gedaan moeten worden op de regiegemeenten.

3.1.1 Weerstandscapaciteit

De regio kent geen algemene reserve. De exploitatielasten worden jaarlijks verrekend met de gemeenten.

3.1.2 Risico

Medio 2020 is door de secretaris, de controller en de manager bedrijfsvoering uitvoerig stil gestaan bij de mogelijke risico's voor onze organisatie. De conclusie is dat deze zeer beperkt zijn en derhalve geen separaat management benodigd is. Er is ook geen extra financiële buffer nodig.

3.1.3 Kengetallen

De volgende kengetallen zijn voorgeschreven:

1. a **netto schuldquote:** de netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Omdat er bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt bij de berekening van de netto schuldquote onderscheid gemaakt door het kengetal zowel inclusief als exclusief de doorgeleende gelden te berekenen. Op die manier wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is én wat dat betekent voor de schuldenlast. Bij beide berekeningen worden bij de financiële activa de verstrekte leningen opgenomen. De regio heeft geen langlopende leningen meer, deze zijn in 2015 afgelost. Verder staat de Regio in principe niet "rood". Het kengetal fluctueert met het in "kas" hebben van voorschotten van subsidies.
b **netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen:** zie bij a. De regio verstrekt geen leningen, daardoor wijzigt de ratio niet.
2. **solvabiliteitsratio:** deze ratio geeft inzicht in de mate waarin de regio in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen.
3. **grondexploitatie;** Grondexploitatie is geen deel van het takenpakket van de Regio Stedendriehoek.
4. **structurele exploitatieruimte:** deze is niet van toepassing. De structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente of provincie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Bij de regio worden de structurele lasten jaarlijks begroot en vervolgens verrekend met de bijdrage van de gemeenten op basis van inwoneraantallen.
5. **belastingcapaciteit:** Belasting heffen is geen deel van het takenpakket van de Regio Stedendriehoek.

Kengetallen	Realisatie 2021	Realisatie 2022
Netto schuldquote	-6.77%	-6.93%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	-6.77%	-6.93%
Solvabiliteitsratio	-13.04%	-24.09%
Grondexploitatie	nvt	nvt
Structurele exploitatieruimte	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt

3.2 FINANCIERING

In deze paragraaf wordt nader ingegaan op het risicobeheer van de financieringsportefeuille. De Wet FiDo en regeling Ruddo zijn van toepassing.

3.2.1 Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft aan het bedrag dat maximaal met korte externe middelen mag worden gefinancierd. Indien de regio boven deze limiet uit komt, moet overgegaan worden op een vaste geldlening. De kasgeldlimiet was voor het jaar 2022 bepaald op 8,2%.

Kasgeldlimiet		
Begroting 2022 primair		1.287.584
Begroting 2022 na wijziging		2.270.158
Rekening 2022		1.971.138
Percentage		8.2%
Begroting 2022 primair	kasgeldlimiet	105.582
Begroting 2022 na wijziging	kasgeldlimiet	186.153
Wettelijke ondergrens [wet FiDo]		300.000
Maximaal saldo rek cf. schatkistbankieren		1.000.000
Rekening 2022	kasgeldlimiet	161.633

De Regio heeft geen leningen (noch kortlopend; noch langlopend). De kasgeldlimiet is in 2021 dan ook niet overschreden.

3.2.2 Renterisiconorm

De renterisiconorm bedraagt 20% van het begrotingstotaal en er geldt een wettelijke ondergrens van € 2.500.000,00

Renterisiconorm		
begroting 2022 primair		1.287.584
begroting 2022 na wijziging		2.270.158
rekening 2022		1.971.138
Percentage		20%
begroting 2022 primair	renterisiconorm	257.517
begroting 2022 na wijziging	renterisiconorm	454.032
wettelijke ondergrens [wet FiDo]		2.500.000
Rekening 2022	renterisiconorm	394.228

Aangezien de Regio in principe geen schulden heeft en dus ook geen rente betaalt is deze norm voor de Regio niet relevant.

3.2.3 Kredietrisicobeheer

Is niet van toepassing.

3.2.4 Relatiebeheer

De belangrijkste bankrelatie is de BNG. In december 2013 is een zogenaamde "werkrekening" geopend bij de BNG voor het schatkistbankieren, met daaraan gekoppeld een rekening bij de schatkist.

Kwartaalsaldo Schatkistrekening	
Eerste kwartaal	964.862
Tweede kwartaal	1.118.251
Derde kwartaal	1.372.045
Vierde kwartaal	637.471

Liquiditeitenbeheer

De Regio in principe niet “rood”.

Administratieve organisatie liquiditeitsfunctie

De basis hiervoor is gelegd in het Treasurystatuut. Dit statuut is eind 2021 geactualiseerd. Het geactualiseerde statuut past beter bij het beperkte liquiditeitenbeheer.. Het proces betalen van een factuur is volledig beschreven.

Informatievoorziening

De regio informeert via de begroting en jaarrekening de provincie over de stand van de kasgeldlimiet.

3.3 BEDRIJFSVOERING

De bedrijfsvoering omvat de volgende onderdelen: personeel en organisatie, informatisering en automatisering, communicatie, financieel beheer en huisvesting.

Personeel en organisatie

Het bureau bestaat per 31 december 2022 formeel uit 8,9fte. Deze formatie betreft de regiosecretaris, het bedrijfsbureau, het secretariaat, de lobbyist en de P.R-functie. De huidige medewerkers zijn werkzaam op basis van detachering en inhuur bij het bureau Stedendriehoek. Voor deze opzet is gekozen zodat de regio (en de regiogemeenten) in de toekomst niet langdurig de financiële lasten hoeft te dragen van personeel als gevolg van reorganisatie en ontslag. Voorts maakt de regio voor meer projectmatige werkzaamheden (“in kind”) gebruik van medewerkers van de deelnemende gemeenten.

Informatisering en automatisering

Er wordt voornamelijk gebruik gemaakt van de reguliere kantoortoepassingen en werkplekapparatuur. Dit volstaat voor de meeste taken. Deze voorzieningen worden afgenomen van de gemeente Voorst. Voor het digitale archief maakt de regio gebruik van het archiefsysteem van de gemeente Voorst. Daarbij zijn uiteraard de wettelijk geldende regels voor archivering gewaarborgd. De Regio sluit aan bij informatiebeveiligingsbeleid van de gemeente Voorst. Uiteraard maakt de regio gebruik van de technische beveiligingsmaatregelen die door de gemeente Voorst worden gebruikt.

Communicatie

Voor communicatie wordt steeds vaker de digitale variant gekozen in plaats van een boekje of andere vorm van drukwerk. Verder heeft de Regio een eigen website.

Financieel beheer

De controltaak en de financiële administratie worden verzorgd door de gemeente Apeldoorn.

In het kader van de 2^e lijns interne controle (door de administratie van de gemeente Apeldoorn) zijn geen bijzonderheden. De verbijzonderde interne controle over 2022 op het inkoopproces is uitgevoerd door Whs registeraccountants. Men heeft geconstateerd dat de inkoopfacturen op adequate wijze zijn beoordeeld en terecht betaalbaar zijn gesteld.

Huisvesting

De regio is m.i.v. 23 februari gehuisvest in Deventer in de Gasfabriek aan de Zutphenseweg 6. Daarvoor was zij gehuisvest in het (tijdelijk vervangende) gemeentehuis van de gemeente Voorst te Twello. Dit contract liep tot 23 februari 2022.

Samen met de Strategische Board Stedendriehoek houden wij daar kantoor en maken gebruik van de faciliteiten daar met de mogelijkheid om voor omvangrijkere bijeenkomsten e.d. gebruik te maken van de gemeentehuizen van deelnemende gemeenten. Daarnaast beschikken wij door de samenwerking met de Strategische Board over een aantal werkplekken in Apeldoorn (Zwitsal) en Zutphen (Pakhuis Noorderhaven).

3.4 RECHTMATIGHEID

In het kader van rechtmatigheid dient elk jaar een geactualiseerd normenkader te worden vastgesteld: dit normenkader betreft alle regelgeving waaraan de activiteiten van de regio dienen te voldoen. Dit betreffen zowel externe (wet- en regelgeving) als interne (zogenaamde eigen verordeningen en regelingen) normen. Eind 2021 zijn behalve een geactualiseerde Financiële verordening en een geactualiseerd Treasurystatuut ook een geactualiseerde Organisatieverordening en een geactualiseerde Mandaatregeling vanaf 2022 vastgesteld.

Begrotingsrechtmatigheid.

Om tot een onderbouwde rechtmatigheidsverantwoording te komen dient de Regioraad het percentage vast te stellen [maximaal 3%] ten behoeve van de bepaling van het grensbedrag waarboven verantwoording dient te worden afgelegd. De Regioraad heeft het grensbedrag voor 2022 vastgesteld op € 40.000. Dit grensbedrag is in 2022 niet overschreden.

Rechtmatigheid inkoop en aanbestedingen.

Een van de onderdelen van de verbijzonderde interne controle betreft de toetsing van de inkoop en aanbestedingen aan de Europese aanbestedingsregels. Er is geconstateerd dat de inkoop en aanbestedingen op adequate wijze zijn verricht. Er zijn dan ook geen bevindingen rondom rechtmatigheid geconstateerd.

Integriteit.

Een van de onderdelen van de rechtmatigheidsverantwoording betref misbruik en oneigenlijk gebruik. Bij de Regio Stedendriehoek betreft dit met name de integriteit van de medewerkers en leveranciers. Begin 2023 zal er een beleidsnotitie aan het Dagelijks Bestuur worden voorgelegd.

Er hebben zich in 2022 geen niet-financiële onrechtmatigheden in verband met het niet naleven van bepalingen in de Wet FiDo en bijbehorende regelingen voorgedaan. Voorts is er in 2022 geen geval van fraude door eigen medewerkers geconstateerd.

3.5 OPENBAARHEID

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. Dit is de opvolger van de Wet Openbaarheid van Bestuur. De Woo verplicht overheidsorganisaties om zo veel mogelijk informatie actief openbaar te maken. Vooral als het gaat over grote thema's als stikstof en wonen is het belangrijk dat overheidsorganisaties hun informatie en kennis delen. In de wet is voorgeschreven met betrekking tot welke categorieën van overheidsinformatie een bestuursorgaan actief stukken e.d. openbaar moet maken. Naar alle waarschijnlijkheid zijn niet alle elf categorieën voor de Regio Stedendriehoek van toepassing. In de eerste helft van 2023 zal een notitie omtrent de reikwijdte en toepassing van de Woo binnen de Regio Stedendriehoek aan het Dagelijks Bestuur worden voorgelegd. Voorts is in de wet voorgeschreven dat de termijn voor het afhandelen van een verzoek om informatie (voorheen WOB-verzoek) wordt verkort tot maximaal vier weken, met een mogelijke verlenging van twee weken. In 2022 is een WOB-verzoek uit 2021 afgehandeld. Dit betrof stukken met betrekking tot de Regionale Energiestrategie (RES)

4. JAARREKENING

4.1 GRONDSLAGEN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

4.1.1 Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten [BBV] daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

4.1.2 Balans

Vaste activa

De Regio Stedendriehoek beschikt niet over vaste activa.

Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid kan een voorziening in mindering worden gebracht.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Vaste schulden

De Regio heeft geen vaste schulden.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen

Er zijn geen leningen door ons gewaarborgd.

4.2 BALANS PER 31 DECEMBER 2022

ACTIVA	31-12-2022	31-12-2021
<u>Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar</u>		
Vorderingen op openbare lichamen	91.364	198.300
Uitzettingen Rijksschatkist met rente typische looptijd < 1 jaar	637.471	1.114.862
	728.835	1.313.161
<u>Liquide Middelen</u>		
Banksaldi	26.720	9.128
Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	-	-
Totaal vlottende activa	26.720	9.128
TOTAAL	755.555	1.322.289
PASSIVA	31-12-2022	31-12-2021
<u>Eigen Vermogen</u>		
Bestemmingsreserves	-	-
Gerealiseerd resultaat	146.672	152.515
Totaal vaste passiva	146.672	152.515
<u>Overlopende passiva</u>		
Nog te betalen bedragen	73.171	57.264
Netto vlottende schulden	62.340	104.935
Van Europese of Nederlandse overheden ontvangen bedragen en specifieke uitkeringen	473.372	1.007.575
Totaal vlottende passiva	608.883	1.169.774
TOTAAL	755.555	1.322.289

4.3 TOELICHTING OP DE BALANS

4.3.1 VLOTTENDE ACTIVA

Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar

Vorderingen op openbare lichamen

Vorderingen op openbare lichamen	31-12-2022	31-12-2021
Gemeente Apeldoorn	12.100	87.708
Gemeente Brummen	14.344	10.890
Waterschap Vallei en Veluwe	3.762	-
Rente Schatkist	3.572	-
Provincie Gelderland	-	22.204
Gemeente Deventer	-	19.000
BTW	57.596	58.498
Totaal	91.364	198.300

Het betreft hier de openstaande posten bij gemeenten en andere overheden op balansdatum. In 2022 is actief gewerkt aan het innen van openstaande bedragen. Hierdoor is het saldo per 31-12-2022 lager dan voorgaand jaar.

Uitzettingen in 's Rijkschatkist met rente typische looptijd korter dan één jaar

Schatkistrekening looptijd < 1 jaar	31-12-2022	31-12-2021
BNG - schatkistrekening Rijk	637.471	1.114.862
Totaal	637.471	1.114.862

Het bedrag in de schatkist is in 2022 lager dan in 2021. Het saldo fluctueert met het in kas hebben van vooruit ontvangen subsidievoorschotten.

Liquide middelen

Banksaldi

Banksaldi	31-12-2022	31-12-2021
BNG - regio algemeen	26.720	9.128
Totaal	26.720	9.128

De regio bankiert alleen bij de BNG. Wanneer het saldo boven de € 250.000 komt vindt er automatisch een afroaming plaats van het meerdere naar de schatkistrekening.

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar paragraaf 3.2 financiering.

4.3.2 VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

Eigen vermogen	31-12-'21	Resultaat bestemming	Toevoeging	Aanwending	Vrijval	31-12-2022
Resultaat boekjaar	152.515	-152.515	146.672	-	-	146.672
Totaal	152.515	-152.515	146.672	-	-	146.672

Vanuit resultaatbestemming 2021 is € 152.515 bestemd voor programma 2 Uitvoeringsagenda Algemeen Budget.

Gerealiseerd resultaat 2022

Resultaat	31-12-2022	31-12-2021
<u>Bestemming</u>	146.672	152.515
Gerealiseerd exploitatieresultaat		
Totaal	146.672	152.515

Bestemming resultaat boekjaar 2022

In 2023 wordt aan het bestuur een voorstel voor resultaatbestemming van € 146.672 ter besluitvorming voorgelegd.

4.3.3 VLOTTENDE PASSIVA

Overlopende Passiva

Nog te betalen bedragen en Netto vlottende schulden.

Nog te betalen	31-12-2022	31-12-2021
Diverse loonkosten (inhuur en detachering)	49.697	30.285
Exploitatielasten bureau	19.540	5.784
Agendabudgetten	3.934	18.787
Fietsroutes	-	2.408
Totaal	73.171	57.264

Netto vlottende schulden	31-12-2022	31-12-2021
Diverse loonkosten (inhuur en detachering)	15.554	16.358
Exploitatielasten bureau	22.133	
Agendabudgetten	-	14.157
Maatregelenpakket 2020 communicatie	24.653	
Fietsroutes	-	72.000
ITS (Schone en Slimme Mobiliteit Maatregelenpakket 2020)	-	1.100
Package deal fiets	-	1.320
Totaal	62.340	104.935

Het betreft hier nog te betalen bedragen aan gemeenten en andere partijen op balansdatum. Onderscheid wordt gemaakt in 'nog te betalen bedragen' of 'netto vlottende schulden'. Voor de netto vlottende schulden is een factuur ontvangen met een factuurdatum voor 01-01-2023.

Het totale saldo is lager dan voorgaand jaar, omdat er actief gewerkt is aan het tijdig ontvangen en betalen van facturen.

Van Europese of Nederlandse overheidslichamen ontvangen, nog te besteden specifieke uitkeringen.

	31-12-2021	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	31-12-2022
Beter Benutten Vervolg (BBV)	80.561	-	-	11.120	69.441
ITS post-BBV	10.590	-	-	10.590	-
Vliegwiel TBDK	13.375	-	13.375	-	-
Vliegwiel SSM	71.930	-	-	-	71.930
Package deal Fiets	255.607	-	-	255.607	-
Slimme & Schone Mobiliteit 2018	12.804	-	-	-	12.804
Slimme & Schone Mobiliteit 2020	246.967	-	29.642	150.141	67.184
Werkgeversaanpak 2019-2021	293.073	88.790	-29642	211.020	200.485
Digitalisering Cleantech Regio 2022	-	24.000	-	-	24.000
Agendabudgetten	22.668	27.528	-	22.668	27.528
Totaal	1.007.575	140.318	13.375	661.146	473.372

Beter benutten vervolg (BBV)

Het project Beter Benutten Vervolg (BBV) is in de zomer van 2018 afgerond. Begin 2020 zijn de subsidievaststellingen ontvangen. In 2021 is de terugbetalingsverplichting aan provincie Overijssel voldaan. Het resterende saldo wordt op de betreffende opgave nog ingezet.

ITS post-Beter Benutten Vervolg

Halverwege 2021 is de beschikking ontvangen van provincie Overijssel ter akkoord van de besteding van resterende middelen uit het project Beter Benutten Vervolg (afgesproken herinzet BBV). Hiermee is aan de afspraken met het Rijk voldaan en zijn onder andere 61 intelligente verkeersregelinstanties gerealiseerd. Het project is in 2022 met een laatste investering afgerond en afgewikkeld.

Fietsruggengraat (niet Beter Benutten Vervolg)

Overeenkomstig opgenomen in de jaarrekening 2018, is het resterende saldo ingezet bij het onderdeel fietsroutes.

Uitvoeringsovereenkomst Vliegwiel Toekomstbestendige Binnensteden en Dorpskernen (TBDK)

Voor het vliegwiel Binnensteden is een uitvoeringsovereenkomst afgesloten tussen de provincie Gelderland en de Regio Stedendriehoek. In 2021 is het project afgerond, het resterend saldo laten wij in 2022 vrijvallen.

Uitvoeringsovereenkomst Vliegwiel Slimme en Schone Mobiliteit (SSM)

In jaarrekening 2017 is aangegeven dat de provincie en de regio op een andere met elkaar samenwerken via zogenaamde uitvoeringsovereenkomsten. Voor de uitvoering van diverse projecten inzake Slimme en schone mobiliteit ontving de regio cofinanciering van de provincie.

Package deal Fiets

De package deal Fiets is in 2022 afgerond en afgewikkeld met de provincie. Er zijn infra maatregelen genomen om het fietsgebruik te bevorderen en tegelijk verbeteren bedrijven hun voorzieningen en werd gezamenlijk een campagne gevoerd.

Slimme & Schone Mobiliteit 2018

Het maatregelenprogramma Slimme en Schone Mobiliteit 2018 is reeds in 2020 afgerond. Er resteert nog een klein bedrag.

Slimme & Schone Mobiliteit 2020

In 2021 is gestart met het maatregelenprogramma Slimme en Schone Mobiliteit 2020. In verband met vertraging in de activiteiten vanwege corona en de lockdown konden de werkzaamheden in het project verlengd tot en met 31 december 2022. De afwikkeling van het project zal in het eerst half van 2023 plaatsvinden.

Werkgeversaanpak 2019-2021

Van provincie Overijssel en het Rijk heeft de beschikking betrekking op de looptijd van drie jaar. Van provincie Gelderland ontvangt de Regio een jaarlijkse bijdrage is verlengd tot en met 31 december 2022. De afwikkeling van het project zal in het eerst half van 2023 plaatsvinden.

Digitalisering Cleantech Regio 2022

Vanuit de provincie Gelderland is een subsidie beschikbaar voor de coördinatie digitalisering mobiliteitsdata met een looptijd tot 31 december 2023. De eerste bevoorschotting is in 2022 ontvangen de aanwending van de middelen zal in 2022 zijn.

Agendabudgetten

Van gemeente Apeldoorn, Deventer, Lochem en Zutphen is een bijdrage voor de kwartiermaker Regionaal Logistiek Netwerk vooruit ontvangen.

4.3.4 NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

De huurovereenkomst met de gemeente Voorst voor de huisvesting van de Regio die liep tot 31-12-2021 is verlengd tot en met 23 februari 2022 de datum van verhuizing. Met ingang van 15 februari 2022 is samen met de Strategische Board Stedendriehoek een huurovereenkomst aangegaan met het Ondernemershuis Deventer voor de locatie op het terrein van de Gasfabriek aan de Zutphenseweg 6 in Deventer tot en met 31 maart 2023 voor een bedrag van € 7.423,00 per kwartaal.

De rekening 2022 sluit met een voordeel van € 146.672. voor mutatie reserves.

Resumé saldi rekeningkolom [behoudens afrondingen]

Programma 1 Bestuur en Bureau	32.225	V
Programma 2 Agenda Stedendriehoek	101.072	V
Programma 4 Uitvoeringsovereenkomsten	13.375	V +
Gerealiseerd saldo baten en lasten	146.672	V
Onttrekking reserve overlopend projectbudget	-	V +
Vrijval reserve overlopende projecten	-	V +
Saldo na mutaties reserves 2022	146.672	V

Voorstel jaarrekening

In 2023 wordt een voorstel resultaatbestemming 2022 geagendeerd voor het bestuur.

Overzicht overhead, vennootschapsbelasting, onvoorzien en algemene dekkingsmiddelen

In onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in de overheadkosten, vennootschapsbelasting, onvoorzien posten en de algemene dekkingsmiddelen.

Algemene dekkingsmiddelen	Progr.	Begroot		Realisatie	
		baten	lasten	baten	lasten
Overhead					
Bestuur en Bureau	1		913.275		947.077
Vennootschapsbelasting	-		n.v.t.		n.v.t.
Onvoorzien	-		n.v.t.		n.v.t.
Algemene dekkingsmiddelen					
Bijdragen gemeenten	1 / 2	1.287.584		1.310.252	
Bijdragen overig	1 / 2	222.574		254.024	
		1.357.643	913.275	1.419.286	947.077

De regio kent geen algemene dekkingsmiddelen zoals bijvoorbeeld algemene uitkering, dividend en belastingopbrengsten. De begrote uitgaven worden gedekt door bijdragen van gemeenten, welke zijn gebaseerd op het inwoneraantal. Ook kent de regio geen post onvoorzien. Om te komen tot een saldo, wordt bij de jaarrekening het

resultaat per programma in beeld gebracht (programma's waaraan een gemeentelijke bijdrage is gekoppeld), een saldo berekend en het resultaat bepaald waarbij de mutaties reserves ook in beeld worden gebracht.

Bij een gerealiseerd nadeel krijgen de gemeenten een afrekening en verzoek tot bijbetaling, bij een (substantieel) gerealiseerd voordeel kan een voorstel worden gedaan tot reservering en/of tot uitbetaling. Bij subsidies is een andere dekking van toepassing (subsidies en bijdragen) en wordt niet met gemeentelijke bijdrage op basis van het inwoneraantal gerekend. Bij uitvoeringsovereenkomsten worden naast de reguliere exploitatie specifieke afspraken met gemeenten over bijdragen gemaakt, welke niet gebaseerd zijn op het inwoneraantal.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen

De regio kent geen structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves. Buiten een reserve overlopend projectbudget zijn er geen reserves. Er vindt wel jaarlijks een onttrekking en/of storting plaats in de reserve overlopend projectbudget; echter het gaat hier om jaarlijks te bepalen mutaties, welke ter besluitvorming aan de regio raad worden voorgelegd.

Verschillen en begrotingsrechtmatigheid exploitatie 2022

In het kader van begrotingsrechtmatigheid informeert de regio via financiële rapportages het bestuur over mogelijke over- en onderschrijdingen. De kosten van de producten van de regio worden immers gedekt door gemeentelijke bijdragen. In dat kader is het van belang om in deze rapportages het te verwachten saldo van het boekjaar onderbouwd bij benadering af te geven. De regio probeert zo veel mogelijk binnen het budget te blijven; dat is het beleid van de regio.

In 2022 zijn de lasten op programma 1 overschreden met € 35.263, tegenover deze hogere lasten staan hogere baten met een omvang van € 67.488.

Mutatie reserves

Het totale resultaat uit 2021 is door middel van een begrotingswijziging toegekend voor inzet van de agendabudgetten.

Overzicht totale incidentele baten en lasten in 2022

Het Besluit Begroting en Verantwoording schrijft voor dat een overzicht van incidentele baten en lasten wordt opgenomen in de jaarverantwoording. Incidentele baten en lasten zijn gedefinieerd als posten die een looptijd van minder dan 3 jaar hebben. Alleen de programma's 1 Bestuur en bureau en 2 Agenda Stedendriehoek kennen structurele lasten en baten, waaronder de gemeentelijke bijdragen. De besteding van de gelden op programma 2 is echter wel incidenteel. De regio raad stelt jaarlijks de agenda vast waaraan uitvoering wordt gegeven.

Onderstaand een overzicht van de incidentele posten.

Incidentele baten en lasten	Progr.	Begroot		Realisatie	
		baten	lasten	baten	lasten
Agenda Stedendriehoek	2	-	566.046	64.214	459.129
Slimme en schone mobiliteit	3	574.000	574.000	361.160	361.160
Uitvoeringsovereenkomsten	4	186.000	186.000	184.849	171.474
Bijdrage uit reserves		152.515	-	152.515	-
Vrijval reserves		-	-	-	-
Totaal		912.515	1.326.046	762.738	991.763

De hierboven opgenomen programma's worden gedekt uit incidentele baten bestaande uit cofinanciering, bijdragen en subsidies.

Mutatie reserves 2022

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Bijdrage Reserve overlopende projecten	-	152.515	152.515
Totaal baten	-	152.515	152.515

Resultaat 2022

Omschrijving	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Gerealiseerd saldo baten en lasten	152.515	-	146.672
Mutaties reserve	-	-	-
Gerealiseerd resultaat na mutaties reserves	152.515	-	146.672

4.4 OVERZICHT BATEN EN LASTEN 2022

Omschrijving	Begroting 2022 primitief			Begroting 2022 na wijzigingen			Rekening 2022			Verschillen 2022		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
Public relations	72.167	72.167	-	72.167	72.167	-	68.047	72.167	4.120	-4.120	-	4.120
Bureau Stedendriehoek	871.945	871.945	-	871.945	871.945	-	911.328	939.433	28.105	39.383	67.488	28.105
Totaal bestuur en bureau	944.112	944.112	-	944.112	944.112	-	979.375	1.011.600	32.225	35.263	67.488	32.225
Agenda Stedendriehoek	343.472	343.472	-	566.046	413.531	-152.515	459.129	407.686	-51.443	-106.917	-5.845	101.072
Agenda Stedendriehoek	343.472	343.472	-	566.046	413.531	-152.515	459.129	407.686	-51.443	-36.858	64.214	101.072
Werkgeversaanpak 2019-2021	-	-	-	304.000	304.000	-	211.020	211.020	-	-92.980	-92.980	-
Slimme en schone mobiliteit 2020	-	-	-	240.000	240.000	-	150.140	150.140	-	-89.860	-89.860	-
Digitalisering Cleantech Regio 2022	-	-	-	30.000	30.000	-	-	-	-	-30.000	-30.000	-
Slimme en schone mobiliteit	-	-	-	574.000	574.000	-	361.160	361.160	-	-212.840	-212.840	-
Uitvoeringsovereenkomst binnensteden en dorpskernen	-	-	-	-	-	-	-	13.375	13.375	-	13.375	13.375
Package deal fiets	-	-	-	186.000	186.000	-	171.474	171.474	-	-14.526	-14.526	-
Uitvoeringsovereenkomsten	-	-	-	186.000	186.000	-	171.474	184.849	13.375	-14.526	-1.151	13.375
Saldo baten en lasten	1.287.584	1.287.584	-	2.270.158	2.117.643	-152.515	1.971.138	1.965.295	-5.843	-299.020	-152.348	146.672
Onttrekking reserves	-	-	-	-	152.515	152.515	-	152.515	152.515	-	-	-
Toevoeging reserves	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat na reserves	1.287.584	1.287.584	-	2.270.158	2.270.158	-	1.971.138	2.117.810	146.672	-299.020	-152.348	146.672

4.5 WET NORMERING TOPINKOMENS

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Regio Stedendriehoek van toepassing zijnde regelgeving: artikel 1.2.1. h. WGR.

Het bezoldigingsmaximum in 2022 voor Regio Stedendriehoek is € 216.000 naar rato van de duur en omvang van het dienstverband.

In 2022 zijn door de Regio Stedendriehoek geen salarissen betaald die boven deze norm uitkomen.

De leden van het Dagelijks en Algemeen Bestuur van de Regio Stedendriehoek, allen genoemd in paragraaf 3.1.1 van deze jaarstukken, vallen onder het begrip topfunctionaris als bedoeld in de WNT, maar werken zonder bezoldiging.

De secretaris van de Regio Stedendriehoek moet eveneens worden aangemerkt als topfunctionaris als bedoeld in de WNT. De huidige secretaris, mevrouw I. Lijnema, is gedetacheerd vanuit de gemeente Apeldoorn. De omvang van de functie bedraagt 32 uur per week. De kosten 2022 bedragen € 100.365 (afgerond) exclusief BTW. Op de factuur worden de totale loonkosten aan de regio in rekening gebracht exclusief de loonkosten bij langdurige ziekte. In 2022 was er sprake van langdurige ziekte.

Gegevens 2022	
Bedragen x € 1	I. Lijnema
Functiegegevens	Secretaris
Kalenderjaar	2022
Aanvang en einde functievervulling in 2022	[01/01] – [31/12]
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	0.67
Dienstbetrekking	Nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 93.128
Beloningen betaalbaar op termijn	-
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 93.128</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 144.720
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	€ 93.128
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2021	
Bedragen x € 1	I. Lijnema
Functiegegevens	Secretaris
Kalenderjaar	2021
Aanvang en einde functievervulling in 2021	[01/01] – [31/12]
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	0.80
Dienstbetrekking	Nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 114.052
Beloningen betaalbaar op termijn	-
<i>Subtotaal</i>	<i>€ 114.052</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 167.200
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	€ 114.052
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

4.6 TAAKVELDENOVERZICHT

Taakveld	Omschrijving	Begroot 2022 na wijziging		Realisatie 2022	
		batens	lasten	batens	lasten
0.1 Bestuur	Kosten bestuur		2.677		427
0.1 Bestuur	Bestuurlijke bijeenkomsten en vergaderkosten		7.710		8.047
0.1 Bestuur	Accountantskosten		20.450		23.824
0.1 Bestuur totaal		-	30.837	-	32.298
0.4 Overhead	Communicatie		41.330		35.749
0.4 Overhead	Personeelskosten		698.939		795.252
0.4 Overhead	Kosten werkplek (automatisering, meubilair, ed.)		111.458		60.420
0.4 Overhead	Kosten controller en administratie		61.350		55.792
0.4 Overhead	Kosten betalingsverkeer en rente rekening-courant		198		-136
0.4 Overhead totaal		-	913.275	-	947.077
0.8 Overige baten en lasten	Agenda Algemeen		302.624		245.140
0.8 Overige baten en lasten	Bijdragen Overig	70.059		109.034	
0.8 Overige baten en lasten	Bijdragen gemeenten t.b.v. jaarlijkse exploitatie	1.287.584		1.310.252	
0.8 Overige baten en lasten totaal		1.357.643	302.624	1.419.286	245.140
0.10 Mutaties reserve	Mutaties reserve			152.515	
0.10 Mutaties reserve	Vrijval reserve ten gunste van exploitatie				
0.10 Mutaties reserve totaal		-	-	152.515	
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten	Resultaat rekening baten en lasten	152.515			146.672
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten totaal		152.515	-	152.515	146.672
0 Bestuur en ondersteuning totaal		1.510.158	1.246.736	1.571.801	1.371.187
2.1 Verkeer en vervoer	Agenda Bereikbaarheid		115.299		77.414
2.1 Verkeer en vervoer	Werkgeversaanpak 2019-2021	304.000	304.000	211.020	211.020
2.1 Verkeer en vervoer	Slimme en schone mobiliteit 2020	240.000	240.000	150.140	150.140
2.1 Verkeer en vervoer	Digitalisering Cleantech Regio	30.000	30.000		
2.1 Verkeer en vervoer	Package deal fiets	186.000	186.000	171.474	171.474
2 Verkeer vervoer en waterstaat totaal		760.000	875.299	532.634	610.048
3.1 Economische ontwikkeling	Agenda Bijdrage Board		70.373		70.373
3.1 Economische ontwikkeling	Agenda Landelijk Gebied		15.000		25.394
3.1 Economische ontwikkeling	Agenda Economie		52.750		27.498
3 Economie totaal		-	138.123	-	123.265
8.3 Wonen en bouwen	Agenda Wonen		10.000		13.310
8.3 Wonen en bouwen	Uitvoeringsovereenkomst toekomstbestendige binnensteden en dorpskernen			13.375	
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing totaal			10.000	13.375	13.310
Totaal		2.270.158	2.270.158	2.117.810	2.117.810

SISA

Verstrekkers	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
IenW	E38B	Tijdelijke stimuleringsregeling veilig, doelmatig en duurzaam gebruik verkeersinfrastructuur	Hieronder per regel één provincie(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T) aan projectkosten voor het totale project	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan projectkosten voor het totale project	Eindverantwoording totale project (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E38B/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: E38B/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E38B/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E38B/04</i>		
			030004 Provincie Overijssel	€ 213.743	€ 604.756	Ja		
			Projectnaam/nummer	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per project				
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E38B/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E38B/06</i>					
		1 5580388 Werkgeversaanpak 2019-2021	Ja					
		10						

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Regioraad van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek te Twello

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek te Twello gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek op 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader voor de financiële rechtmatigheid dat is vastgesteld door de Regioraad op 14 december 2022.

De jaarrekening bestaat uit:

1. het overzicht van baten en lasten over 2022;
2. de balans per 31 december 2022;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4. het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.
5. de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de Nota verwachtingen accountantscontrole 8 februari 2023, het controleprotocol (vastgesteld door de Regioraad op 22 juni 2017) en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid die zijn (vastgesteld door de Regioraad op 14 december 2022) en het Controleprotocol Wet WNT 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Regio Stedendriehoek zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 19.711. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Op basis van hoofdstuk 4 van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022 hebben wij bij de controle van de SiSa-bijlage dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de Regioraad overeengekomen dat wij aan de Regioraad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 19.711 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Bij de aanvang van onze controle hebben wij een frauderisico analyse uitgevoerd. Hierbij hebben wij risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening als gevolg van fraude. De uitkomsten van deze frauderisico analyse zijn vertaald naar generieke en specifieke controlewerkzaamheden die onderdeel uitmaken van onze controleaanpak.

Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in het systeem van interne beheersing, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het Dagelijks Bestuur inspeelt op frauderisico's. Ook hoe het bestuur het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de Regioraad toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het beperken van frauderisico's. Als onderdeel van het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening als gevolg van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

We hebben de beschikbare controle-informatie in overweging genomen en navraag gedaan bij relevante personen, waaronder de concerncontroller en de directeur. Hieruit volgden geen signalen van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

e info@stolwijkkelderman.nl
www.stolwijkkelderman.nl

38

Uit het geheel van onze werkzaamheden volgen geen signalen van aanwijzingen of vermoedens van fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Geïdentificeerd frauderisico	Controlewerkzaamheden en observaties
<hr/> <p>Het risico dat het management maatregelen van interne beheersing doorbreekt</p>	<hr/> <p>Het Dagelijks Bestuur en de directie bevinden zich in een unieke positie om fraude te plegen, omdat ze in staat zijn de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersings-maatregelen te doorbreken die anderszins effectief lijken te werken.</p> <p>Wij hebben specifiek aandacht besteed aan de effectiviteit van de ingebouwde waarborgen in de processen met betrekking tot handmatige journaalposten. We hebben een aantal memoriaalboekingen gecontroleerd op basis van de omvang en de omschrijving.</p> <p>Wij hebben bij de controlewerkzaamheden specifieke aandacht gehad voor eventuele manipulatie of bovenmatige bemoeienis van het management bij de totstandkoming van cijfers en belangrijke toelichtingen.</p> <p>Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot het overschrijven van interne beheersingsmaatregelen door het management.</p>
<hr/> <p>Het risico dat inkoopfacturen betaald worden, zonder dat hier een prestatie tegenover staat</p>	<hr/> <p>Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen geëvalueerd die bedoeld zijn om het risico op fraude te beperken met betrekking tot het leveren van de prestaties van de ingekochte goederen en diensten. Wij hebben door middel van een deelwaarneming vastgesteld dat de levering van goederen/diensten voor de onderzochte gevallen heeft plaatsgevonden overeenkomstig de inkoopfacturen.</p> <p>Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot de inkoop.</p>
<hr/> <p>Het risico dat betaalbatches ongeautoriseerd worden aangepast en naar verkeerde bankrekeningnummers wordt betaald</p>	<hr/> <p>Wij hebben de opzet, het bestaan en de werking van de interne beheersingsmaatregelen geëvalueerd die bedoeld zijn om het risico op fraude te beperken bij het aanmaken van betalingen. Aanvullend hebben we data-analyse gedaan op alle bankmutaties.</p> <p>Wij hebben geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude vastgesteld met betrekking tot de betalingen.</p>

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

De Regioraad heeft in de regeling van de Regio Stedendriehoek vastgelegd (artikel 29) dat aan een batig saldo een bestemming specifiek voor de Regio Stedendriehoek kan worden gegeven. Alle overige lasten worden verdeeld over de deelnemende gemeenten (artikel 29 lid 6). Daarmee worden de financiële risico's afgewenteld op de deelnemende gemeenten.

Het Dagelijks Bestuur geeft in de paragraaf Weerstandsvermogen aan dat er geen financiële risico's zijn onderkend in de organisatie. Er is geen personeel in dienst, er zijn geen vaste activa in bezit en de complexiteit van de IT-omgeving is beperkt.

Daarnaast hebben wij beoordeeld of de paragraaf Weerstandsvermogen alle relevante informatie bevat, waarvan wij tijdens onze controle kennis hebben gekregen. Voor het overige hebben wij inlichtingen ingewonnen bij het Dagelijks Bestuur over de kennis van risico's na de periode van de verrichte risicoanalyse. Uit onze werkzaamheden blijkt dat het door het Dagelijks Bestuur gegeven inzicht aanvaardbaar is.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het Dagelijks Bestuur en de Regioraad voor de jaarrekening

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het Dagelijks Bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het Dagelijks Bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het Dagelijks Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het Dagelijks Bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het Dagelijks Bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De Regioraad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022, het controleprotocol en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid die zijn vastgesteld door de Regioraad op 22 december 2022, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het Dagelijks Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het Dagelijks Bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder of deelnemende gemeenten. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeenschappelijke regeling haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeenschappelijke regeling de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de Regioraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Doetinchem, 13 april 2023

Stolwijk Kelderman

w.g. dhr. R.H. Gosselink-Wolbrink RA

